

Foundations of Halacha Series III Part III – Practical Applications of Losh

The Halachic Debate

שתיתא		לאו בר גיבול		בר גיבול	דעה ראשונה
בלילה רכה	בלילה עבה	בלילה רכה	בלילה עבה		
מותר	אסור	אסור	אסור	חייב	מגבל
מותר	מותר	מותר	מותר	אסור	נותן מים

1. יד * (נ) צ אין מגבלין (פי) (נא) נתינת מים צקמח נקרא גבול) קמח קלי הרבה * (נב) שמא יבא ללוש (נג) קמח (יז) שאינו קלי ומותר לגבל את הקלי (נד) מעט מעט ק אבל תבואה שלא הביאה שלישי שקלו אותה ואח"כ טחנו אותה (נה) טחינה גסה * שהרי היא כחול והיא הנקראת שתיתא מותר לגבל ממנה בחומץ וכיוצא בו הרבה בבת אחת והוא שיהיה רך אבל (נו) קשה אסור מפני שנראה (יח) בלש * (נז) (ואפי' צרך) צריך לשנות כיצד נותן את השתיתא ואחר כך נותן את החומץ :

שתיתא		לאו בר גיבול		בר גיבול	יש אומרים
בלילה רכה	בלילה עבה	בלילה רכה	בלילה עבה		
מותר	אסור	אסור	אסור	חייב	מגבל
מותר	מותר	מותר	חייב	אסור	נותן מים

2. וי"א דהא דשרי לערב משקה בחרדל (סא) דוקא שנתנו מבע"י אבל בשבת אסור לתת משקה (כ) בחרדל או בשום הכתושים (סו) משום לש : הגב והס נותן האוכל תחלה ואח"כ החומץ או היין ומערבו צאלצעו שרי דהוי (כח) שינוי כמו צשתיחא דלעיל (סז) וכן נוהגין להתיר על ידי שינוי (סח) ומקום שדרכו לעשות כך צחול יתן צצת החומץ תחלה ואח"כ האוכל :

Defining "Prohibited Mixtures"

(לא) בכל דבר. ואפילו בנתר וחול (לט) כשייחד להם מקום מבעוד יום שאינו מוקצה [ונראה דדוקא כשהיה החול מגובל במים מע"ש או שלוקח עתה החול בלי תערובות מים או להיפך כשנותן הרבה מים שלא יתדבק כלל החול אחד לחבירו דאל"ה יש בזה משום חשש לישא לכמה פוסקים כמבואר לעיל בסימן שכ"א במ"ב

3. הלכות שבת סימן שכג

ט * מותר לשפשף הכלים (יג) (לא) בכל דבר

Types of "Shinui"

4. (ואפי' צרך) לשנות כיצד
נותן את השתיתא ואחר כך נותן את
החומץ :

5 טז ש שחלים (פי' .

שחלים בערבי תכ"א לשא"ר ובלעז קרישין) שדכן
מע"ש למחר (ס) נותן יין וחומץ ולא יטרוף
אלא מערב וכן שום שדכו מע"ש (סא)
למחר נותן פול וגריסין ולא יטרוף אלא
מערב : כגכ (סב) וי"א דלא יערצ צקף (סג)
אלא (יט) ציד (א"ז ומרדכי ס"פ תולין) (סד)

6. הלכות שבת סימן שכד ג

(ה) ד אין גובלין (א) * (ו) מורסן לבהמה
או לתרנגולים (ז) אבל נותנים בו (ב) מים
ה ומעביר בו תרווד או מקל שתי וערב *
(ח) כיון שאינו ממרס בידו ולא מסבב
תרווד או המקל מותר...

יש אוסרים ליתן

מים ע"ג מורסן בשבת ולא אמרו שמוליך
בו שתי וערב אלא כשהיו המים נתונים
עליו מבע"י (יא) (וע"ל סימן שכ"א גצי שום
וחרדל כילד נוכגין):

(ה) אין גובלין וכו'. אף דאינו בר גיבול מ"מ גזרו
רבנן שמא יבוא לגבל קמח דחייב משום לש [רמב"ם]
ודעת הרבה ראשונים דאף במורסן חייב משום לש ועיין
בבה"ל:
(ח) כיון שאינו וכו'.
אבל (ו) אם ממרס או מסבב בהתרווד נראה כלש: